

Briselē, 2026. gada 20. februārī
(OR. en)

6605/26

SOC 94
EMPL 38
ECOFIN 236
EDUC 54

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Padomes secinājumi par 2026. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu – <i>apstiprināšana</i>

1. Prezidentvalsts ir sagatavojusi pievienoto projektu Padomes secinājumiem par 2026. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu.
2. Šis secinājumu projekts tika iesniegts Sociālu jautājumu darba grupas sanāksmē 2026. gada 19. februārī. Šajā sanāksmē tika panākta vienošanās pēc būtības par Nodarbinātības komitejas un Sociālās aizsardzības komitejas iesniegto tekstu.
3. Tādēļ Komiteja tiek aicināta nosūtīt pievienoto secinājumu projektu pieņemšanai Padomē (EPSCO) 2026. gada 9. marta sanāksmē.

Padomes secinājumi par 2026. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu

1. ATZINĪGI VĒRTĒJOT to, ka, neraugoties uz paaugstinātu ekonomisko un ģeopolitisko nenoteiktību, 2024. gadā ES darba tirgus joprojām saglabāja ievērojamu noturību – nodarbinātības līmenis pieauga līdz 75,8 % (par 0,5 procentpunktiem vairāk nekā 2023. gadā) ¹, savukārt bezdarba līmenis sasniedza visu laiku zemāko atzīmi, proti, 5,9 % (par 0,2 procentpunktiem mazāk nekā 2023. gadā) ². ATZINĪGI VĒRTĒJOT to, ka nodarbinātība 2025. gada pirmajā pusē turpināja pieaugt, nodarbinātības līmenim sasniedzot jaunu rekordaugstu līmeni, proti, 76,2 %, un vēl vairāk samazinot dzimumu nodarbinātības atšķirību – līdz 10,0 procentpunktiem 2024. gadā. ATZĪMĒJOT, ka nodarbinātības izaugsmi galvenokārt veicina augstāks ekonomiskās aktivitātes līmenis, un darbvietu radīšana bija koncentrēta pakalpojumu sektorā un publiskajā sektorā. ATGĀDINOT, ka ir jāturpina uzlabot nepietiekami pārstāvēto grupu rezultātus darba tirgū. ATZĪSTOT, ka uzlabojumi darba tirgū nav radījuši samērīgu nabadzības un sociālās atstumtības samazinājumu visās dalībvalstīs.
2. ATGĀDINOT, ka, neraugoties uz nodarbinātības turpmāku pieaugumu, darba ražīguma pieaugums stagnē – laikposmā no 2021. līdz 2024. gadam tas bija tikai 0,1 % gadā –, radot būtiskas problēmas Savienības ilgtermiņa konkurētspējai un negatīvi ietekmējot ekonomikas izaugsmes potenciālu, darbvietu radīšanu, algu tendences un dzīves līmeni. UZSVEROT, ka, lai stiprinātu ES ekonomikas sniegumu, ir jāpalielina tās inovācijas spējas, cita starpā veicinot darbvietu kvalitāti un uzlabojot Eiropas cilvēkkapitālu atbilstoši mainīgajām darba tirgus vajadzībām Savienībai stratēģiski svarīgās jomās un nozarēs ar augstu pievienoto vērtību ³.

¹ 80,8 % vīriešiem (par 0,4 procentpunktiem vairāk nekā 2023. gadā) un 70,8 % sievietēm (par 0,6 procentpunktiem vairāk nekā 2023. gadā).

² 5,7 % vīriešiem (par 0,1 procentpunktu mazāk nekā 2023. gadā) un 6,2 % sievietēm (par 0,2 procentpunktiem mazāk nekā 2023. gadā).

³ [Nodarbinātības komitejas atzinums par tematu “Darbvietu kvalitātes dimensijas”](#), 9417/25.

3. ATZĪMĒJOT, ka pēc samazinājuma 2022. un 2023. gadā reālās algas visā ES 2024. gadā palielinājās par 2,7 % sakarā ar inflācijas mazināšanos, lai gan dažās dalībvalstīs tās joprojām bija zemākas nekā pirms Covid-19. ATGĀDINOT – nolūkā veicināt labus rezultātus darba tirgū un sekmēt labus darba apstākļus – sociālo partneru nozīmi un autonomiju, kā arī to, cik svarīgi ir nodrošināt spēcīgu sociālo dialogu un efektīvas koplīguma sarunas atbilstoši valstu tiesību aktiem un/vai praksei. UZSVEROT, ka ir būtiski stiprināt sieviešu nodarbinātību un līdz ar to viņu ekonomisko pašpietiekamību, lai novērstu darbaspēka trūkumu nozarēs ar augstu pievienoto vērtību un nodrošinātu Savienības ekonomikas ilgtermiņa noturību.
4. AR BAŽĀM ATZĪMĒJOT, ka 53,7 % no visiem pagaidu darbiniekiem Savienībā 2024. gadā ziņoja par piespiedu pagaidu darbu un ka, neraugoties uz nelieliem uzlabojumiem, pagaidu darba līgumi joprojām ir i) gandrīz trīs reizes izplatītāki jauniešu vidū; ii) izplatītāki sieviešu vidū nekā vīriešu vidū; un iii) tos papildina zemi rādītāji attiecībā uz pāreju uz beztermiņa darba līgumiem vairākās dalībvalstīs, kā arī pastāvīgas problēmas nodrošināt, ka šādi pasākumi efektīvi kalpo kā atspēriena punkts ceļā uz stabilu nodarbinātību. UZSVEROT, ka 2024. gadā ⁴ 13,3 % pagaidu darba ņēmēju bija pakļauti nabadzības riskam salīdzinājumā ar 5,1 % pastāvīgo darbinieku, un nodarbinātu personu nabadzība galvenokārt skāra nestandarta nodarbinātības veidos iesaistītos darba ņēmējus, kuriem bieži vien ir neviendabīga karjera, zemāka darba intensitāte un zemāka gada izpeļņa. UZSVEROT, cik svarīga ir pienācīga izpeļņa, ņemot vērā to, ka joprojām liela daļa darba ņēmēju saskaras ar nabadzības risku.

⁴ Nabadzības riska sliekšnis ir noteikts 60 % līmenī no valsts mediānā ekvivalentā rīcībā esošā ienākuma (pēc sociālajiem pārvedumiem).

5. AR BAŽĀM ATZĪMĒJOT 2022. gada *PISA* ⁵ un 2023. gada *ICILS* ⁶ rezultātus, kas uzrāda pamatprasmju apguves strauju pasliktināšanos studentu vidū visā Savienībā (ievērojami palielinājies vāju sekmju īpatsvars un vienlaikus ievērojami samazinājies to skolēnu īpatsvars, kuriem ir vislabākie rezultāti), pastāvīgo un būtisko plaisu, kas saistīta ar sociālekonomisko izcelsmi (tikai 16,3 % nelabvēlīgā situācijā esošu skolēnu ir labs pamatprasmju līmenis salīdzinājumā ar 59,0 % skolēnu, kuriem ir labvēlīgāki apstākļi), kā arī zemo digitālās prasmes līmeni (43 % skolēnu trūkst digitālo pamatprasmju). UZSVEROT, ka nepietiekami apgūtas pamatprasmes un digitālās prasmes ir būtisks šķērslis sociālajai mobilitātei un ražīguma pieaugumam makroekonomiskajā līmenī. ATZĪMĒJOT, ka cilvēkkapitāla kvalitātes uzlabošana Savienībā ir būtiska arī demogrāfisko problēmu mazināšanai.

⁵ ESAO (2023), [*PISA 2022. gada rezultāti \(I sējums\): State of Learning and Equity in Education*](#), OECD Publishing, Parīze.

⁶ Fraillon, J. (2025), [*ICILS 2023 International Report: An International Perspective on Digital Literacy*](#). Starptautiskā Izglītības sasniegumu novērtēšanas asociācija (IEA).

6. ATZINĪGI VĒRTĒJOT to, ka pēdējos desmit gados izglītības un mācību priekšlaicīgai pamešanai ir bijusi ilgtermiņa lejupejoša tendence ⁷, savukārt terciārās izglītības iegūšanas līmenis ir ievērojami palielinājies ⁸. Tomēr UZSVEROT, ka saskaņā ar ESAO 2023. gada datiem aptuveni katram piektajam pieaugušajam Savienībā bija vāja rakstpratība un rēķinpratība ⁹. Šajā sakarā ATGĀDINOT, ka darba tirgus vajadzību pieaugums stratēģiski svarīgās nozarēs joprojām pārsniedz pienācīgi kvalificētu darbinieku pieejamību, izraisot pastāvīgu trūkumu zinātnes, tehnoloģiju, inženierzinātņu un matemātikas (*STEM*) jomās un saistītajās disciplīnās. Šajā sakarā ŅEMOT VĒRĀ Komisijas ieteikumu Padomes ieteikumam par cilvēkkapitālu Eiropas Savienībā, kurš ir daļa no 2026. gada rudens paketes – jauna Eiropas pusgada instrumenta, kas paredzēts, lai papildinātu dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnes, jo īpaši ņemot vērā cilvēkkapitāla dimensiju minētajā nodarbinātības politikā.

⁷ No 11,0 % līdz 9,4 % laikposmā no 2015. līdz 2024. gadam. Vīriešu vidū izglītības un mācību priekšlaicīga pamešana samazinājās no 12,5 % līdz 11,0 %, savukārt sieviešu vidū tā samazinājās no 9,4 % līdz 7,7 %.

⁸ No 36,5 % līdz 43,1 % laikposmā no 2015. līdz 2023. gadam. Vīriešu vidū terciārās izglītības iegūšanas līmenis palielinājās no 31,2 % līdz 37,5 %, savukārt sieviešu vidū tas palielinājās no 41,8 % līdz 48,8 %.

⁹ ESAO (2023), [*Do Adults Have the Skills They Need to Thrive in a Changing World?: Survey of Adult Skills 2023*](#), *OECD Skills Studies*, OECD Publishing, Parīze.

7. AR BAŽĀM ATGĀDINOT, ka piekļuve pienācīgai sociālajai aizsardzībai neatkarīgi no nodarbinātības statusa un līguma veida joprojām ir nevienmērīga, un nestandarta nodarbinātībā iesaistītie darba ņēmēji un daži pašnodarbinātie saskaras ar ievērojamu seguma nepietiekamību un tādējādi saskaras ar lielākiem sociālajiem riskiem un ierobežotāku darbvietu kvalitāti. UZSVEROT, ka 2024. gadā trešo gadu pēc kārtas samazinājās sociālo pārvēdumu ietekme uz nabadzības mazināšanu un ka būs vajadzīgi turpmāki centieni, tostarp, lai novērstu nepilnības minimālo ienākumu shēmās ¹⁰, kas atbilstoši Padomes Ieteikumam par adekvātu minimālo ienākumu, kas nodrošina aktīvu iekļaušanu, bieži vien joprojām ir nepietiekamas, lai palīdzētu cilvēkiem izkļūt no nabadzības. Jo īpaši ATKĀRTOTI APSTIPRINOT to, ka ir būtiski novērst bērnu nabadzību un sociālo atstumtību, lai pārtrauktu nelabvēlīgu apstākļu pārmantošanas loku no paaudzes paaudzē un palīdzētu visiem bērniem pilnībā īstenot savu potenciālu sabiedrībā atbilstoši Eiropas Garantijai bērniem. UZSVEROT, ka demogrāfiskās tendences turpina radīt spiedienu uz mūsu ekonomikām, darba tirgiem, mūsu sociālās aizsardzības sistēmu (tostarp pensiju) adekvātumu un ilgtspēju, kā arī uz veselības un ilgtermiņa aprūpes sistēmām. UZSVEROT, ka sieviešu dalības palielināšana darba tirgū palīdz samazināt viņu nabadzības risku vecumdienās, kā arī nodrošināt pensiju un sociālās aizsardzības sistēmu ilgtspēju. ATZĪSTOT, ka labi izstrādāta sociālās aizsardzības un iekļaušanas politika var arī veicināt piesaisti darba tirgum un ražīguma pieaugumu.

¹⁰ [Sociālās aizsardzības komitejas svarīgākie vēstījumi par to, kā ES dalībvalstīs tiek īstenots Padomes Ieteikums par adekvātu minimālo ienākumu, kas nodrošina aktīvu iekļaušanu, 14905/25.](#)

8. ATKĀRTOTI APSTIPRINOT to, ka mājokļu pieejamība cenas ziņā joprojām ir neatliekama problēma Savienībā, jo mājokļu cenas Eiropas Savienībā pēdējo desmit gadu laikā ir pieaugušas vidēji par aptuveni 10 % ātrāk nekā ienākumi ¹¹. Šajā kontekstā UZSVEROT, ka 2024. gadā 8,2 % ES iedzīvotāju dzīvoja mājokļos, kuras vairāk nekā 40 % no saviem izmantojamajiem ienākumiem tērēja mājoklim (nabadzības riskam pakļauto personu vidū šis rādītājs sasniedza 31,1 %, kamēr pārējiem iedzīvotājiem tas bija 3,8 %). UZSVEROT, ka gan sociālie mājokļi, gan atbalsts mājokļa iegādei var būt ļoti svarīgi, lai uzlabotu piekļuvi pienācīgiem un cenas ziņā pieejamiem mājokļiem, taču to nodrošināšanu cita starpā joprojām ierobežo būvniecības, zemes un finansēšanas izmaksu pieaugums. ATGĀDINOT, ka, lai gan pastāv kopīgas problēmas un iespējas, kā arī ES tiesību akti, kas attiecas uz konkrētiem mājokļu aspektiem, mājokļu politika joprojām ir dalībvalstu kompetencē. UZSVEROT, ka bezpajumtniecībai, kas ir viens no vissmagākajiem sociālās atstumtības veidiem, vairākās dalībvalstīs ir pieaugoša tendence, kas jārisina, izmantojot uz mājokli balstītus risinājumus (tostarp pieeju “Mājoklis vispirms”) kopā ar integrētām pieejām nabadzības un sociālās atstumtības apkarošanai ¹². ATZĪMĒJOT, ka joprojām augstās enerģijas cenas veicina enerģētisko nabadzību un veido būtisku daļu no dzīvošanas izmaksām, ietekmējot mājokļu pieejamību dzīves līmeni, kā arī konkurētspēju.

¹¹ Cousin G., Frayne C., Dias Martins V. and B. Vasicek (2025), [*Housing in the European Union: Market Developments, Underlying Drivers, and Policies*](#), Eiropas ekonomikas diskusiju dokuments Nr. 228 / 2025. gada oktobris.

¹² ES mērogā nav vienotas saskaņotas bezpajumtniecības definīcijas un mērījumu, jo datu pieejamība un kvalitāte dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras dažādo definīciju un datu vākšanas metožu dēļ.

9. UZSVEROT, ka, ņemot vērā iepriekš minēto sociālekonomisko kontekstu, ir jāveicina augšupēja ekonomikas un sociālā konverģence, virzoties uz 2030. gada ES pamatmērķiem un valstu mērķrādītājiem nodarbinātības, prasmju un nabadzības mazināšanas jomā, vienlaikus ņemot vērā, ka:
- Savienība ir uz pareizā ceļa, lai 2030. gadā sasniegtu 78 % nodarbinātības līmeņa mērķrādītāju (2024. gadā bija 75,8 %), septiņas dalībvalstis jau ir sasniegušas savus valsts mērķrādītājus;
 - joprojām ir jāpieliek ievērojamas pūles, lai sasniegtu prasmju mērķrādītāju, proti, panākt, ka līdz 2030. gadam Eiropas Savienībā mācībās katru gadu piedalās vismaz 60 % pieaugušo (39,5 % 2022. gadā), jo īpaši tāpēc, ka lielākā daļa dalībvalstu joprojām atpalc sav valsts mērķrādītāju sasniegšanā;
 - ir jāpieliek lielākas pūles, lai sasniegtu ES nabadzības mazināšanas mērķrādītāju, proti, līdz 2030. gadam samazināt nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļauto personu skaitu vismaz par 15 miljoniem (tostarp vismaz 5 miljoniem bērnu). Pašreizējais samazinājuma temps, kas ir aptuveni 2,9 miljoni laikposmā no 2019. līdz 2024. gadam, nav pietiekams, lai sasniegtu ES mērķrādītāju, turklāt starp dalībvalstīm pastāv lielas atšķirības to nacionālo mērķrādītāju sasniegšanā, un riskam pakļauto cilvēku skaits 11 dalībvalstīs 2024. gadā bija lielāks nekā 2019. gadā, un joprojām pastāv problēmas, kas saistītas ar visiem nabadzības un sociālās atstumtības komponentiem.

10. ATZĪSTOT rezultātus pēc pirmā posma analīzes, ko Komisija veica saskaņā ar sociālās konverģences sistēmas principiem atbilstoši Regulas (ES) 2024/1263 3. panta 3. punkta b) apakšpunkta mērķiem, jo īpaši norādot uz:
- i) noturīgu augšupējas konverģences tendenci attiecībā uz darba tirgus rādītājiem;
 - ii) pastāvīgajiem riskiem augšupējai sociālajai konverģencei attiecībā uz prasmju attīstību;
un
 - iii) to, ka nav redzama augšupēja sociālā konverģence attiecībā uz nabadzības riska vai sociālās atstumtības riska rādītāju, ienākumu nevienlīdzību un reālajiem izmantojamajiem bruto ienākumiem uz vienu iedzīvotāju.
- ŅEMOT VĒRĀ to, ka 2026. gadā Komisija publicēs detalizētu otrā posma analīzi par deviņām dalībvalstīm, kurās ir konstatēti potenciāli riski augšupējai sociālajai konverģencei.
11. ATKĀRTOTI APSTIPRINOT, cik svarīgi ir stiprināt pierādījumos balstītas politikas veidošanu, lai labāk novērtētu reformu un investīciju darba tirgū, prasmēs un sociālajā politikā ietekmi uz ekonomikas izaugsmi un ražīgumu, vienlaikus sasniedzot tādus sociālos mērķus kā dalība darba tirgū un nabadzības mazināšana.

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME, pienācīgi ņemot vērā attiecīgās kompetences un subsidiaritātes un proporcionālītātes principus:

12. AICINA dalībvalstis ciešā sadarbībā ar sociālajiem partneriem darīt vairāk, lai stiprinātu prasmju un darba tirgus politiku, kas veicina darbvietu kvalitāti, atbalsta mūžizglītību, tostarp pieaugušo prasmju pilnveidi un pārkvalifikāciju, lai novērstu trūkumu, palielina dalību darba tirgū, jo īpaši nepietiekami pārstāvēto grupu vidū, un kā papildu risinājumu piesaistīta starptautiskus talantus, izmantojot pārvaldītu likumīgu migrāciju. Šajā sakarā AICINA dalībvalstis uzlabot prasmju apzināšanas un prognozēšanas rīkus un tos labāk integrēt politikas izstrādē un īstenošanā, izmantojot arī tādas ES iniciatīvas kā Eiropas Prasmju novērošanas centrs, veicināt kvalitatīvu pāreju no vienas darbvietas uz citu un labāk integrēt nodarbinātības un sociālos pakalpojumus.
13. AICINA dalībvalstis paātrināt sociālās aizsardzības un iekļaušanas sistēmu modernizāciju, nodrošinot, ka tās ir pielāgotas jauniem darba veidiem un jaunām vajadzībām, lai nodrošinātu piekļuvi pienācīgai, ilgtspējīgai un efektīvai sociālajai aizsardzībai visiem darba ņēmējiem, tostarp nestandarta nodarbinātības veidos strādājošajiem un pašnodarbinātajām personām, un samazinātu nabadzības un sociālās atstumtības riskus, sevišķi bērniem un personām neaizsargātās situācijās, jo īpaši īstenojot aktīvu iekļaušanu. AICINA dalībvalstis vajadzības gadījumā un ņemot vērā valstu īpatnības, palielināt cenas ziņā pieejamu mājokļu pieejamību un palīdzību mājokļu jomā, risināt pieaugušo mājokļu izmaksu problēmu un pastiprināt darbības, lai novērstu un izskaustu bezpajumtniecību, veicinot piekļuvi pastāvīgiem mājokļiem un sniedzot atbalsta pakalpojumus, kuru pamatā ir tādas koncepcijas kā "Mājoklis vispirms" un uz mājokli balstīta pieeja. AICINA dalībvalstis veicināt mazaizsargātu mājsaimniecību piekļuvi pamatpakalpojumiem, tostarp enerģijai.

14. AICINA dalībvalstis regulāri veikt *ex ante* un *ex post* ietekmes novērtējumus par reformām un investīcijām nodarbinātības, prasmju un sociālās politikas jomā, tostarp, lai noteiktu to distributīvo ietekmi, piemēram, uz visām ienākumu grupām, dzimumiem, vecumiem un reģioniem. AICINA dalībvalstis šajā nolūkā izpētīt Komisijas piedāvātās savstarpējas mācīšanās iespējas, lai uzlabotu administratīvās spējas, tostarp saistībā ar 2025. gadā izveidoto sociālo ieguldījumu zināšanu centru.
15. AICINA dalībvalstis, īstenojot savu valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu un sagatavojot savu 2026. gada progresa ziņojumu, ņemt vērā 2026. gada vienotā nodarbinātības ziņojuma konstatējumus saskaņā ar nepieciešamību ziņot par progresu Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošanā Eiropas pusgada ietvaros.
16. AICINA Komisiju ikgadējā priekšlikumā par vienoto nodarbinātības ziņojumu turpināt sistemātiski iekļaut pēc dzimuma dezagregētus statistikas datus, lai atklātu un pakāpeniski novērstu arvien pastāvošo dzimumu nelīdztiesību.
17. AICINA Komisiju un dalībvalstis turpināt uzlabot darba tirgus, prasmju un sociālās statistikas pieejamību, savlaicīgumu, kvalitāti un sadalījumu, lai atbalstītu uzraudzību Eiropas pusgada ietvaros, kā arī Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanu.

18. AICINA Komisiju turpināt apsvērt iespējamus pielāgumus sociālās konverģences sistēmas pirmā posma analīzē, kā norādīts Nodarbinātības komitejas un Sociālās aizsardzības komitejas 2024. gadā veiktajā novērtējumā. AICINA Komisiju publicēt otrā posma analīzi labu laiku pirms 2026. gada pavasara paketes, lai veicinātu kopīgu izpratni par problēmām, kas saistītas ar augšupēju sociālo konverģenci. AICINA Nodarbinātības komiteju un Sociālās aizsardzības komiteju izskatīt attiecīgos konstatējumus un 2026. gada jūnijā informēt Padomi par sociālās konverģences stāvokli Savienībā.
19. AICINA Komisiju nodrošināt Eiropas pusgada pavasara paketes savlaicīgu publicēšanu, lai atbalstītu Nodarbinātības komitejas un Sociālās aizsardzības komitejas pilnīgu iesaistīšanos, gatavojoties konkrētām valstīm adresētu ieteikumu pieņemšanai Padomē, kurus pieņem, pamatojoties uz LESD 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu.
